

Olsztynek, 20 maja 2025 r.

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 63 ust. 1 i 4, a także art. 66 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.) dalej ooś, w związku z art. 123 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 572), dalej kpa, po rozpatrzeniu wniosku **Pana Mariusza Majewskiego, będącego pełnomocnikiem inwestora Powiatowej Służby Drogowej w Olsztynie, ul. Cementowa 3, 10-429 Olsztyn,**

postanawiam

- 1. Nałożyć obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia polegającego na „Przebudowie drogi powiatowej nr 1437N na odcinku od msc. Olsztynek do msc. Łutynówko”.**
- 2. Ustalam pełny zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, zgodny z art. 66 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.**

UZASADNIENIE

Burmistrz Olsztyнка wydał niniejsze postanowienie na podstawie art. 123 kpa, który mówi, że w toku postępowania organ administracji publicznej wydaje postanowienia.

Zgodnie z art. 63 ust. 1 ustawy ooś, Burmistrz Olsztyнка jako organ prowadzący postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w związku z art. 64 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko wystąpił o opinię co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby - co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie oraz Dyrektora Zarządu Zlewni w Olsztynie, Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Po uzyskaniu opinii ww. organów Burmistrz Olsztyнка wydaje niniejsze postanowienie stwierdzające obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 63 ust. 4 ww. ustawy, w postanowieniu tym organ określa jednocześnie zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Przedmiotowa inwestycja należy do kategorii przedsięwzięć, o których mowa w art. 71 ust. 2 pkt 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,

tj. przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, wymienionych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. poz. 1839 z późn. zm.), tj. **§ 3 ust. 1 pkt 62 (drogi o nawierzchni twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1 km inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 31 i 32 lub obiekty mostowe w ciągu drogi o nawierzchni twardej, z wyłączeniem przebudowy dróg lub obiektów mostowych, służących do obsługi stacji elektroenergetycznych i zlokalizowanych poza obszarami objętymi formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody).**

Przedmiotowy teren nie jest objęty zasięgiem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Planowane przedsięwzięcie obejmuje przebudowę drogi powiatowej nr 1437N na odcinku od miejscowości Olsztynek do miejscowości Łutynówko w gminie Olsztynek. Przebudowie ulegnie 4020 m odcinek drogi. W stanie istniejącym droga powiatowa nr 1437N jest drogą jednojezdniową, posiadającą nawierzchnię bitumiczną o szerokości jezdni od 5 m do 6 m. Odcinek posiada przekrój drogowy. Nawierzchnia drogi jest w złym stanie. Na całym odcinku występują liczne spękania, wykruszenia, wyboje oraz nierówności często spowodowane osiadaniem. Pochylenie poprzeczne jezdni jest zdeformowane, nieregularne, tworząc powierzchnie o pochyleniach uniemożliwiających spływ wód opadowych. Pobocza są trawiaste w wielu miejscach zawyżone w stosunku do krawędzi jezdni uniemożliwiające odprowadzenie wód do rowów. Droga pozbawiona jest ciągu pieszego i rowerowego, oświetlenia drogowego, kanalizacji deszczowej, wyznaczonych przejść dla pieszych, oznakowania poziomego oraz kanału technologicznego.

Zakres planowanego przedsięwzięcia obejmuje:

- wykonanie nawierzchni jezdni z warstwy bitumicznej,
- wykonanie poboczy i zjazdów,
- przebudowę wlotów innych dróg na włączeniach w przebudowywaną drogę powiatową w niezbędnym zakresie,
- korektę odwodnienia liniowego i powierzchniowego (oczyszczenie i renowacja rowów),
- ewentualną budowę kanału technologicznego,
- w przypadku kolizji drogi z istniejącą infrastrukturą techniczną przebudowę lub zabezpieczenie istniejących sieci uzbrojenia terenu,
- wykonanie drogowego oznakowania pionowego,
- zainstalowanie elementów bezpieczeństwa drogowego (opcjonalnie drogowe bariery ochronne).

Na zinwentaryzowanym terenie rosną drzewa w ilości 637 drzew i 264 m² krzewów. Do wycinki przeznaczono 208 drzew i 226 m² krzewów.

W przedłożonym KIP przedstawiono bardzo wstępną ocenę terenu pod kątem występowania siedlisk i oceny możliwości występowania gatunków szczególnie cennych przyrodniczo. Pomimo tego stwierdzono kilka gatunków chronionych, w tym rzadkich, co świadczy o dużych walorach przyrodniczych przydrożnego zadrzewienia. Wśród wielu gatunków porostów stwierdzono m.in. odnożycę kępkową. Z przedstawionej metodyki nie wynika, aby badania nakierowane były na wykrycie siedlisk pachnicy dębowej oraz ewentualnej wiosennej migracji płazów.

Województwo warmińsko-mazurskie wyróżnia się zdecydowanie nie tylko w skali Polski, ale również Europy, pod względem liczby i stanu zachowania alei przydrożnych. Są one świadectwem

świadomego kształtowania i komponowania krajobrazu kulturowego Warmii i Mazur oraz nierozzerwalnie związanych z nim historią oraz tradycją regionu. Aleje przydrożne są unikatowym bogactwem województwa warmińsko-mazurskiego. Należy zatem dążyć do ciągłego odtwarzania ich zasobów w sposób, który umożliwi rzeczywiste zapewnienie ich przetrwania. W przedmiotowej sprawie należy również rozważyć możliwość zachowania drzew o dużych i bardzo dużych gabarytach pni jeżeli znajdują się w dobrej bądź zadawalającej kondycji zdrowotnej.

Powyższe warunkuje występowanie w obrębie drzew alejowych cennych gatunków organizmów chronionych prawem krajowych i unijnym. Z zadrzewieniami przydrożnymi związanych jest ok. 80 gatunków ptaków, które wykorzystują je jako miejsca rozrodu, odpoczynku czy żerowania, co stanowi ok. 25% awifauny Polski. Wiele gatunków chrząszczy saproksylicznych, występuje w pniach starych, przydrożnych drzew. Podstawowym gatunkiem jest pachnica dębowa *Osmoderma spp.*, będąca gatunkiem parasolowym i mająca priorytetowe znaczenie dla Wspólnoty.

W ciągu ostatnich 20 lat w Polsce dokonano około 3 tysięcy stwierdzeń pachnicy dębowej przy czym przez „stwierdzenie” należy rozumieć jednostkową obserwację gatunku. Z reguły stwierdzenie to odnosiło się do odnotowania w terenie pojedynczego zasiedlonego przez gatunek drzewa, jednak niekiedy także obserwacji osobników poza drzewem (np. zwabionych do pułapek feromonowych albo w trakcie dyspersji) albo grup zasiedlonych drzew bez podania szczegółowej liczby zasiedlonych drzew. W województwie warmińsko-mazurskim stwierdzono ok. 1 tysiąca stanowisk tego gatunku, co stanowi 33% stwierdzeń na terenie całego kraju (Opinia na temat wpływu uszkodzeń drzew w alei drogi wojewódzkiej nr 650 na odcinku Srokowo - Węgorzewo na stan ochrony lokalnej i krajowej populacji pachnicy, dr hab. Andrzej Oleksa, prof. UKW, Bydgoszcz, 27.06.2016 r.). Z uwagi na skład gatunkowy przydrożnych alei, w którym dominują stare lipy (ok. 68%) o obwodzie ponad 200 cm, aleje naszego województwa są kluczowe dla zachowania tego gatunku we właściwym stanie ochrony w odniesieniu do obszaru całej Polski.

Aleje rosnące wzdłuż dróg województwa warmińsko-mazurskiego stanowią siedlisko wielu cennych, rzadkich bądź ginących gatunków, w tym m.in. porostów, które nie występują w ogóle bądź sporadycznie w innych częściach naszego kraju. Powyższe związane jest z liczbą przydrożnych alei, ich wiekiem, składem gatunkowym i usytuowaniem, które tworząc specyficzne warunki siedliskowe dla ww. organizmów.

Równie ważne są walory krajobrazowe, które tworzą przydrożne aleje wkomponowując się od wieków wraz z jeziorami w strukturę krajobrazu Warmii i Mazur. Otoczenie przedmiotowego fragmentu drogi jak opisano w KIP stanowią głównie tereny rolne oraz lokalna zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zagrodowa. Na całej długości drogi znajduje się dwustronnie aleja drzew, głównie gatunku klon zwyczajny (*Acer platanoides*). Taki układ sprawia, że drzewa alei są dobrze eksponowane w lokalnym krajobrazie. Stanowią niejako dominantę krajobrazową silnie determinującą estetyczny odbiór krajobrazu jako całości.

Omawiana aleja stanowi element krajobrazu kulturowego wpisany do gminnego rejestru zabytków oraz jako Aleja o wybitnych walorach na całej długości. Ponadto należy zaznaczyć, iż planowana inwestycja w przedłożonym zakresie jest niezgodna z niżej wymienionymi programami strategicznymi na szczeblu wojewódzkim i gminnym:

➤ W uchwale Nr XXIV/382/21 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 16 lutego 2021 r. w sprawie uchwalenia Programu Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2030, Tabela 29 Cele, kierunki interwencji oraz zadania przyjęte do realizacji w ramach Programu do roku 2030, str. 212, za ww. cel przyjęto m.in. zachowanie alei przydrożnych

drzew (ZP. 4.3). Jako podmiot odpowiedzialny za monitorowanie i wdrażanie celów wskazano m.in. gminy. Ponadto w ww. dokumencie na str. 197, tab 29 w zadaniu GW.4.2 zaznaczono, iż należy promować katalog działań i zadań służących minimalizowaniu następstw suszy (np. zbieranie deszczówki, łąki kwietne zamiast trawników, zwiększanie powierzchni terenów zielonych w miastach i na wsi, wprowadzania i utrzymywania zadrzewień śródpolnych i przydrożnych).

➤ W uchwale Nr XIV/243/20 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 18 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia strategii rozwoju województwa: „Warmińsko Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego”, podjętej na podstawie art. 18 pkt 2 oraz w związku z art. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 512 z późn. zm.), art. 14 ust. 5 w związku z art. 14a ust. 1 pkt 3 oraz art. 13 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2019 r. poz. 1295), na str. 25 w zagrożeniach pn. intensyfikacja antropopresji na środowisko przyrodnicze wymieniono „postępująca degradacja walorów środowiska przyrodniczego związana z nasilaniem się ruchu turystycznego w krótkim sezonie letnim, szczególnie na obszarach wiejskich, w tym w obszarze Wielkich Jezior Mazurskich; naruszanie stanu zadrzewień”.

➤ W Uchwale Rady Powiatu w Olsztynie Nr XXVIII/296/2021 z dnia 26 listopada 2021 r. w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Środowiska Powiatu Olsztyńskiego do 2030 r. wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko na str. 150 -153, rozdział 5.9.4, zaznaczono, że „Istotną rolę w kontekście ochrony, kształtowania oraz wzrostu zasobów przyrodniczych, szczególnie na obszarach zurbanizowanych pełni zieleń urządzona. Jej właściwe zagospodarowanie i pielęgnacja poprawiają estetykę i mikroklimat przestrzeni miejskich, mogących również stanowić swego rodzaju korytarze ekologiczne dla migrujących zwierząt. Do terenów zieleni zalicza się parki leśne, parki, zieleńce, stadiony i place sportowe, ogrody dziecięce, ogrody działkowe, cmentarze, zadrzewienia uliczne itp. Większość tych terenów (jak zieleńce, parki) to zieleń dostępna dla wszystkich, tzw. zieleń publiczna, część natomiast ma charakter zieleni zamkniętej, z której korzysta ograniczona liczba osób (jak np. ogrody działkowe, ogrody przy szpitalach, fabrykach, szkołach). Bardzo istotną kwestią w zakresie ochrony i zachowania zasobów przyrodniczych jest prowadzenie odpowiedzialnej polityki związanej z nasadzeniami i usuwaniem drzew i krzewów. W powiecie olsztyńskim w 2019 roku na terenach zieleni nasadzono ogółem 311 drzew i 2 352 krzewy. Usunięto natomiast 696 drzew. (str. 153)”. Natomiast na str. 155, rozdz. 5.9.6 Zasoby przyrodnicze - Zagrożenia, wskazano: „większa ilość ubytków drzew niż stosowanych nasadzeń”. W tab. nr 80, str. 172 Cel ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych jako kierunek interwencji ochrona oraz tworzenie zieleni wskazano tworzenie zieleni drogowej, izolacyjnej.

Zgodnie z art. 14 ust. 1 i 2 ustawy Prawo Ochrony Środowiska Polityka ochrony środowiska jest prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2023 r. poz. 225). Polityka ochrony Środowiska jest prowadzona również za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska. Organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza odpowiednio wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska, uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych, o których mowa w art. 14 ust. 1.

Ponadto zgodnie z brzmieniem art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r., poz. 14/8 ze zm.) cele ochrony przyrody są realizowane przez uwzględnianie wymagań ochrony przyrody w strategiach, programach i dokumentach programowych, o których mowa w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz.

U. z 2021 r. poz. 1973, 2127 i 2269), programach ochrony środowiska przyjmowanych przez organy jednostek samorządu terytorialnego, strategiach rozwoju województw, planach zagospodarowania przestrzennego województw, strategiach rozwoju gmin, strategiach rozwoju ponadlokalnego, studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej oraz w działalności gospodarczej i inwestycyjnej.

Należy zaznaczyć, iż wszystkie ww. programy ochrony środowiska oraz strategia rozwoju województwa warmińsko-mazurskiego są ze sobą zgodne co do konieczności zachowania i odtwarzania alei przydrożnych. W powyższych POŚ i strategii nie ma mowy o wycinie i niszczeniu alei przydrożnych, a tym samym walorów przyrodniczych oraz historyczno- kulturowych województwa. Wręcz przeciwnie w ww. strategii rozwoju województwa jako zagrożenie wskazano naruszanie stanu zadrzewień i degradację walorów środowiska przyrodniczego. Uznano zatem to za kluczowy czynnik powodujący naruszenie (zubożenie) krajobrazu kulturowego województwa warmińsko-mazurskiego. W POŚ dla woj. warm-maz. do 2030 r. wskazano również, iż w celu minimalizowania następstw suszy należy wprowadzać i utrzymywać zadrzewienia przydrożne.

Zgodnie bowiem z treścią art. 5 pkt 20 ustawy o ochronie przyrody środowisko przyrodnicze to krajobraz wraz z tworami przyrody nieożywionej oraz naturalnymi i przekształconymi siedliskami przyrodniczymi z występującymi na nich roślinami, zwierzętami i grzybami.

Analizując wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wraz z kartą informacyjną przedsięwzięcia oraz mając na uwadze uwarunkowania wymienione w art. 63 ustawy ooś, kwalifikujące przedsięwzięcie do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko stwierdzono, że ze względu na jej rodzaj, skalę i usytuowanie przedsięwzięcia realizacja inwestycji wiązać się będzie z możliwością wystąpienia negatywnych oddziaływań na środowisko oraz na krajobraz. Wobec powyższego uznano, że dla planowanego przedsięwzięcia należy wykonać raport oddziaływania na środowisko w pełnym zakresie, określonym w art. 66 ustawy ooś, gdzie szczegółowej analizie poddane zostanie oddziaływanie planowanego przedsięwzięcia na wszystkie komponenty środowiska na etapie jego realizacji, eksploatacji oraz likwidacji.

Zakres raportu ooś powinien obejmować:

1. Inwentaryzację znajdujących się w strefie oddziaływania przedsięwzięcia gatunków roślin, grzybów, zwierząt i siedlisk przyrodniczych podlegających ochronie prawnej na mocy:

- Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów,
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin,
- Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, zmienionej Dyrektywą 97/62/EWG,
- Dyrektywy Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dziko żyjących ptaków.

2. Opis przewidywanych i potencjalnych oddziaływań oraz procentowe oszacowanie wpływu wycinki 208 drzew i 226 m² krzewów uwzględnieniem ptaków, porostów oraz pachnicy dębowej. W ramach powyższego należy ocenić możliwości dyspersyjne chronionych gatunków po wykonaniu ww. wycinki zadrzewienia oraz określić, czy stan zachowania ich populacji będzie właściwy, tj. umożliwiający przetrwanie i dalszy rozwój. Powyższe należy również sporządzić w oparciu o rozumienie wynikające z treści art. 5 pkt 24 ustawy o ochronie przyrody, w którym podano definicję właściwego stanu ochrony gatunku - jako sumę oddziaływań na gatunek, mogącą w dającej się przewidzieć przyszłości wpływać na rozmieszczenie i liczebność jego populacji na terenie kraju lub państw członkowskich Unii Europejskiej lub naturalnego zasięgu tego gatunku, przy której dane o dynamice liczebności populacji tego gatunku wskazują, że gatunek jest trwałym składnikiem właściwego dla niego siedliska, naturalny zasięg gatunku nie zmniejsza się ani nie ulegnie zmniejszeniu w dającej się przewidzieć przyszłości oraz odpowiednio duże siedlisko dla utrzymania się populacji tego gatunku istnieje i prawdopodobnie nadal będzie istniało.
3. Szczegółową inwentaryzację wszystkich drzew rosnących na ww. odcinku drogi powiatowej pod kątem dendrologicznym (liczba drzew, gatunek, obwód pnia na wysokości 1,3 m, stan zdrowotny, szacunkowa odległość lica pnia od krawędzi koryta w przypadku drzew nie przeznaczonych do usunięcia), ornitologicznym, entomologicznym, chiropterologicznym i lichenologicznym.
4. Inwentaryzację drzew, o których mowa w pkt 3 niniejszej opinii należy przedstawić w formie tabelarycznej wraz z opisem, które z drzew przeznaczone są do wycinki, a które do pozostawienia. W oddzielnej kolumnie należy podać również informację o występowaniu gatunków chronionych.
5. Opis działań minimalizujących i kompensujących przewidywane oddziaływania, m.in. oddziaływania na rosnące drzewa (proponycja nasadzeń zastępczych), siedliska i gatunki chronione oraz obszarowe formy ochrony.
6. Przedłożenie innego wariantu realizacji inwestycji, który będzie umożliwił zachowanie w całości, tj. bez wycinki alei.
7. Określenie wpływu wycinki drzew na zapisy programów strategicznych dla województwa, powiatu i gminy (POŚ), zgodnie z art. 3 ustawy o ochronie przyrody oraz art. 14 ustawy Prawo Ochrony Środowiska.
8. Analizę wpływu wycinki drzew na formy ochrony przyrody, w tym obszary Natura 2000, Obszary Chronionego Krajobrazu oraz pomniki przyrody.
9. Opis zastosowanych metod prognozowania oddziaływania inwestycji; wyniki inwentaryzacji przyrodniczej, przez którą rozumie się zbiór badań terenowych przeprowadzonych na potrzeby scharakteryzowania elementów środowiska przyrodniczego wraz z opisem zastosowanej metodyki, w tym podaniem terminu przeprowadzonych inwentaryzacji przyrodniczych. Wyniki inwentaryzacji przyrodniczej wraz z opisem metodyki powinny stanowić załącznik do raportu oraz inne dane, na podstawie których dokonano opisu elementów przyrodniczych;
10. W miejscu planowanego zaplecza budowy i dróg dojazdowych należy przeprowadzić analizę wpływu inwestycji na potencjalnie występujące siedliska przyrodnicze oraz gatunki rzadkie i chronione.

11. Analiza wpływu realizacji inwestycji na trasy migracji zwierząt, w tym płazów i gadów (określenie szlaków migracji i przejść) oraz walory krajobrazowe znajdującej się w strefie oddziaływania przedsięwzięcia.

W przedłożonym raporcie należy zatem odnieść się również do niezgodności zaplanowanej wycinki drzew z ww. POŚ (powiat, województwo), strategią oraz art. 3 ustawy o ochronie przyrody.

Zaznaczono również, iż tut. wydział ma na uwadze wyniki kontroli Najwyższej Izby Kontroli zawarte w dokumencie pokontrolnym Nr ewid. 172/2021/P/21/074/LLU z 19 stycznia 2022 r. pn. „Zachowanie i zwiększanie terenów zielonych w miastach”. Na stronach 11, 27, 29 i 28 ww. dokumentu zaznaczono m.in., iż „Urzędy miast objęte kontrolą posiadały dane, informacje i oceny stanu przyrody i zasobów przyrodniczych, które co do zasady zawierano w podstawowych dokumentach strategicznych i planistycznych, takich jak strategia rozwoju, program ochrony środowiska czy studium. Spośród 19 miast objętych kontrolą, 15 posiadało aktualne (w latach 2015-2020) programy ochrony środowiska, jedno - nieaktualny. Pozostałe trzy miasta (Lublin, Chorzów i Kutno) nie posiadały takiego dokumentu, co naruszało art. 17 ust. 1 Poś oraz oznaczało, że nie wykorzystywano jednego z podstawowych instrumentów prowadzenia polityki ochrony środowiska. Program ochrony środowiska stanowi jeden z kluczowych instrumentów prowadzenia polityki ochrony środowiska rozumianej, jako zespół działań mających na celu stworzenie warunków niezbędnych do realizacji ochrony środowiska, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju (art. 13 Poś).

Wojewódzkie Programy Ochrony Środowiska po zaopiniowaniu przez ministerstwo stanowią podstawę w oparciu, o którą należy prowadzić politykę środowiskową państwa, nie należy ich traktować jako zapisów ogólnych nie mających konkretnego przełożenia na daną inwestycję.

W związku z powyższym w sporządzanym raporcie ooś należy przeprowadzić nie tylko analizę dotyczącą odtworzenia zieleni wysokiej, lecz przede wszystkim w jakiej skali zostanie naruszony stan zadrzewień oraz jakie przełożenie będzie to miało na ww. zapisy programów strategicznych.

Powyższe ma swoje uzasadnienie wynikające również z zapisów zawartych na str. 144 KIP, gdzie stwierdzono, że aleje drzew pełnią funkcję biologiczną, biocenotyczną oraz estetyczną. Stwierdzono, że „Zieleń towarzysząca drodze, która swoim składem nawiązuje do zieleni istniejącej sprawia, że zaprojektowana droga harmonijnie wtapia się w krajobraz. Optycznie prowadzi kierowców, podkreślając przebieg drogi, akcentując zakręty czy drogi poprzeczne”.

W ww. POŚ (województwo, powiat, gmina) oraz strategii pojawiają się następujące zwroty, mające na celu ochronę przydrożnego zadrzewienia, tj. „utrzymanie”, „zachowanie” i brak „naruszania stanu zadrzewień”.

Wyjaśnienie powyższych zwrotów ma kluczowe znaczenie w kwestii ustalenia zgodności zapisów w ww. programach strategicznych z zamiarem usunięcia ok. 2300 drzew w wariantcie W3.

Zgodnie z postanowieniem NSA z 7 marca 2023 r. III OZ 78/23: „Z treści art. 74 Konstytucji RP wynika, że ogólny cel ochrony środowiska stanowi zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego współczesnemu i przyszłym pokoleniom zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Bezpieczeństwo ekologiczne na podstawie art. 74 Konstytucji obejmuje działanie lub zaniechanie, pozwalające zachować lub przywrócić równowagę przyrodniczą niezbędną do zapewnienia współczesnemu i przyszłym pokoleniom odpowiednich warunków życia oraz realizacji prawa do korzystania z zasobów środowiska i zachowania jego wartości. Działania takie, stanowiące zadania administracji, związane są również z prognozowaniem zagrożeń środowiska, które mogą przyczyniać się do zmniejszenia poziomu zapewnienia bezpieczeństwa ekologicznego. Zakres prognozowania zagrożeń dla bezpieczeństwa ekologicznego wyznaczają zasady prawne ochrony środowiska, tj. zasada

prewencji, zasada przezorności i zasada kompleksowości (por. Piotr Korzeniowski Bezpieczeństwo ekologiczne jako instytucja prawna ochrony środowiska, Łódź 2012).

Zgodnie z wyrokiem NSA z dnia 27 października 2020 r., sygn. akt. OSK 1084/20 „Częścią pasa drogowego może być także pas zieleni, jeżeli pełni on funkcje estetyczne, związane z ochroną środowiska albo przyczynia się do wypełnienia wymagań technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne (wyrok NSA z 8.7.2014 r., II OSK 1389/14).

Następnie w wyroku NSA z 12 stycznia 2023 r. OSK 3153/19, zaznaczono, iż „*Kwestia zieleni znajdującej się w pobliżu dróg publicznych jest przedmiotem regulacji zarówno ustawy o drogach publicznych, jak i rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz.U. z 2016 r. poz. 124, z późn. zm.). Zgodnie bowiem z art. 4 pkt 22 udp zielen przydrożna to roślinność umieszczona w pasie drogowym, mająca na celu w szczególności ochronę użytkowników drogi przed oślepianiem przez pojazdy nadjeżdżające z kierunku przeciwnego, ochronę drogi przed zawiewaniem i zaśnieżaniem, ochronę przyległego terenu przed nadmiernym hałasem, zanieczyszczeniem powietrza, wody i gleby. Z kolei zgodnie z § 52 ust. 1 przywołanego rozporządzenia pas zieleni może być elementem pasa drogowego, jeżeli pełni funkcje estetyczne lub związane z ochroną środowiska albo przyczynia się do wypełnienia wymagań określonych w § 1 ust. 3 rozporządzenia. Jednym z takich wymagań jest wskazane w § 1 ust. 3 pkt 1 li. d przywołanego rozporządzenia zapewnienie ochrony środowiska ze szczególnym uwzględnieniem ochrony przed nadmiernym hałasem, wibracjami, zanieczyszczeniami powietrza, wody i gleb. Zaznaczyć przy tym należy, że zacytowane powyżej przepisy nie wymagają, aby zielen stanowiąca pas zieleni przydrożnej pochodziła z nasadzeń planowych. Oznacza to, że definicję zieleni przydrożnej spełniać będą też nasadzenia spontaniczne niedokonane ręką człowieka, o ile służą celom określonym w tych przepisach. W rozpoznawanej sprawie, w ocenie Naczelnego Sądu Administracyjnego, organ prawidłowo ustalił, że roślinność znajdująca się na części działki nr [...] pełni funkcję izolacyjną. Zauważyć bowiem należy, że z jednej strony roślinność ta zabezpiecza drogę publiczną wraz z ciągiem pieszo-rowerowym przed zawiewaniem i zaśnieżaniem od strony położonych w pobliżu drogi publicznej terenów, a z drugiej strony redukuje ona hałas i zanieczyszczenie powietrza wynikającego z ruchu po drodze publicznej. Uznać zatem należy, że funkcje pełnione przez zielen znajdującą się na spornej części działki nr [...] mieszczą się w zakresie uregulowanym w art. 4 pkt 22 udp i § 52 ust. 1 przywołanego rozporządzenia.*”

Analogiczne rozstrzygnięcie zawarte jest również w wyrok WSA w Rzeszowie z 24 maja 2022 r. sygn. akt. II SA/Rz 130/22 „*Z przedstawionych powyżej regulacji zdaniem Sądu wynika, że w pasie zielni urządzonej, który ma być usytuowany obok jezdni i w ramach którego ma być zlokalizowany ciąg pieszy (§ 10 planu miejscowego) może być usytuowana wyłącznie taka zielen, która ma pełnić funkcje ochronne względem infrastruktury drogowej oraz użytkowników ruchu drogowego lub też funkcje estetyczne z zastrzeżeniem, że w pasie zieleni można sytuować jedynie takie nasadzenia, które nie będą zagrażać bezpieczeństwu uczestników ruchu, w tym nie będą ograniczać pola widoczności, skrajni drogi, czy też utrudniać utrzymania drogi (§ 52 ust. 2 rozporządzenia MTiGM). Z całokształtu przytoczonych wyżej regulacji wynika, że definicja zieleni przydrożnej nie obejmuje swym zakresem przedmiotowym obiektów budowlanych, w tym obiektów malej architektury o charakterze rekreacyjnym, takich jak plac zabaw.*”

W wyrokach ww. sądów w sposób jednoznaczny wykazane jest, iż definicja pasa zieleni (zadrzewienia przydrożnego) jest nierozzerwalnie związana z pełnioną przez niego funkcją, a to

oznacza, że brak pełnienia funkcji przez zadrzewienie (zgodnie z ww. regulacją ustawową) powoduje, iż nie mamy do czynienia z pojęciem zadrzewienia przydrożnego, lecz drzewem/drzewami w pasie drogowym.

Niewątpliwie zatem zadrzewienie rosnące wzdłuż omawianej drogi powiatowej nr 1437N na odcinku od msc. Olsztynek do msc. Łutynówko mieści się w ustawowej definicji pasa zieleni (zadrzewienia przydrożnego) z racji pełnienia wielu funkcji.

W związku z powyższym użyte w POŚ i strategii zwroty mające na celu ochronę przydrożnego zadrzewienia, tj. „*utrzymanie*”, „*zachowanie*” i brak „*naruszania stanu zadrzewień*” muszą odnosić się bezpośrednio do funkcji zadrzewień przydrożnych. Utrzymanie, zachowanie i nienaruszanie powyższych funkcji zadrzewienia jest kluczowe z punktu widzenia wypełnienia wymogów zawartych w dokumentach strategicznych.

Wycinka 208 drzew z 637 zlokalizowanych w pasie drogowym ww. drogi powiatowej w sposób jednoznaczny doprowadzi do zniszczenia funkcji jakie pełnią te zadrzewienia, a tym samym do poważnych naruszeń zapisów zawartych ww. programach strategicznych. W żadnym bowiem przypadku nie można stwierdzić, że wycinka tak dużej liczby drzew przyczyni się do zachowania, utrzymania i nienaruszania pełnionych przez nie funkcji.

Dokument winien zawierać analizę wpływu inwestycji na klimat akustyczny czystość powietrza atmosferycznego wraz z graficznym zobrazowaniem propagacji zanieczyszczeń i hałasu oraz propozycję działań minimalizujących. W opracowaniu należy zawrzeć informacje dotyczące sposobu postępowania z odpadami powstającymi w związku z inwestycją, w tym pochodzącymi z rozbiórki istniejącej nawierzchni i kolidującej infrastruktury technicznej.

Ponadto, należy rozważyć, jaki wpływ będą miały przewidywane zmiany klimatu na przedsięwzięcie, w szczególności w perspektywie długoterminowej oraz na odporność przedsięwzięcia i jego zdolność poradzenia sobie ze skutkami zmian klimatu. Konieczne jest rozważenie długoterminowych trendów zmian w środowisku oraz zmian klimatu z zaproponowanym przedsięwzięciem i bez niego. Badając, czy przedsięwzięcie nie będzie przyczyniać się do pogłębiania się zmian klimatu należy uwzględnić, np. elementy takie jak: bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych na etapie eksploatacji przedsięwzięcia, działania skutkujące pochłanianiem gazów cieplarnianych (np. wycinka drzew, krzewów i ewentualne działania rekompensujące stratę, ochrona terenów zielonych, podmokłych), itp.

Raport oś oraz inwentaryzację przyrodniczą należy przedstawić zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 17 marca 2022 r. w sprawie formatu dokumentu zawierającego wyniki inwentaryzacji przyrodniczej oraz formatu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Jednocześnie proszę o przekazanie warstwy wektorowej w formacie .shp lub .gpkg przedstawiającej zasięg planowanej inwestycji w obrębie działki/działek ewidencyjnych.

W dniu 20 lutego 2025 r. zostało wszczęte postępowanie na wniosek **Pana Mariusza Majewskiego, Ostrowite 172, 87-522 Ostrowite, będącego pełnomocnikiem inwestora Powiatowej Służby Drogowej w Olsztynie, ul. Cementowa 3, 10-429 Olsztyn**, w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na „Przebudowie drogi powiatowej nr 1437N na odcinku od msc. Olsztynek do msc. Łutynówko”.

Pismem z dnia 3 marca 2025 r., znak: IOS.6220.4.2025 wystąpiono do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie oraz Dyrektora Zarządu Zlewni w Olsztynie, Państwowego Gospodarstwa Wodnego

Wody Polskie z prośbą o wyrażenie opinii, co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

W dniu 27 marca 2025 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Olsztynie, wydał opinię sanitarną ZNS.9022.2.16.2025.EK stwierdzającą, że dla przedmiotowego przedsięwzięcia nie ma potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Dyrektor Zarządu Zlewni w Olsztynie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w dniu 31 marca 2025 r. wydał opinię BO.ZZŚ.4901.35.2025.NB stwierdzającą, że dla przedmiotowego przedsięwzięcia nie ma potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i wskazującą na konieczność uwzględnienia w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następujących warunków i wymagań:

1. Zaplecze budowy i bazę sprzętową zlokalizować na uszczelnionym podłożu. Wyposażyć w niezbędną ilość pojemników, kontenerów, koszy do gromadzenia odpadów i zapewnić ich sukcesywny wywóz.
2. Wyposażyć teren przedsięwzięcia - plac budowy w sorbenty. W celu neutralizacji ewentualnych wycieków substancji ropopochodnych należy na bieżąco usuwać je z wykorzystaniem sorbentów, w przypadku znacznego zanieczyszczenia gruntu zapewnić sprawne jego zebranie i usunięcie przez uprawniony podmiot.
3. Należy używać wyłącznie sprawny technicznie sprzęt i monitorować ewentualne wycieki substancji ropopochodnych ze sprzętu czy pojazdów.
4. Zabiegi związane z naprawami, tankowaniem, wymianą oleju środków transportu, maszyn należy wykonywać w miejscach do tego odpowiednio przystosowanych, zabezpieczonych przed przedostaniem się zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego i wód powierzchniowych.
5. W czasie budowy wyznaczyć miejsca do przechowywania materiałów budowlanych w taki sposób, aby nie zanieczyścić wód i powierzchni ziemi.
6. Paliwa potrzebne w trakcie budowy przechowywać w szczelnych pojemnikach spełniających wymagania przeciwpożarowe i ochrony środowiska.
7. Ścieki socjalno-bytowe z terenu przedsięwzięcia gromadzić w przenośnych kabinach sanitarnych i zapewnić ich sukcesywny wywóz do oczyszczalni.
8. Zapewnić właściwe gospodarowanie wytwarzanymi odpadami, minimalizować ich ilość, składować selektywnie w wydzielonych, przystosowanych miejscach, w warunkach zabezpieczających przed przedostawaniem się do środowiska substancji szkodliwych oraz zapewnić ich sprawny odbiór lub ponowne wykorzystanie.
9. Zabezpieczyć wykopy i wody powierzchniowe przed możliwym przedostaniem się do nich zanieczyszczeń wypłukiwanych z materiałów stosowanych do budowy.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie, w dniu 8 maja 2025 r. wydał Postanowienie znak: WOOŚ.4220.131.2025.AB.4 stwierdzające, że dla planowanego przedsięwzięcia istnieje konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz ustalił zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko w pełnym zakresie, zgodnym z art. 66 ustawy ooś.

Po szczegółowej analizie dokumentacji, uwzględniając łącznie uwarunkowania, o których mowa w art. 63 ust. 1 ustawy ooś, biorąc pod uwagę opinie organów współdziałających oraz z uwagi na zasadę ostrożności, Burmistrz Olsztynka, podobnie jak wszystkie organy współdziałające

stoi na stanowisku, iż ze względu na swój charakter i lokalizację, planowana inwestycja może potencjalnie negatywnie oddziaływać na środowisko.

Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko pozwoli kompleksowo ocenić, w jaki sposób przedsięwzięcie wpłynie na środowisko, w tym zdrowie i warunki życia ludzi, a także pozwoli przeanalizować oddziaływanie alternatywnych rozwiązań oraz wybrać optymalny wariant przedsięwzięcia i określić środki dla zminimalizowania wpływu przedsięwzięcia na środowisko.

Mając powyższe na uwadze, postanowiono jak w sentencji.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 74 ust. 3 a oś stroną postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wnioskodawca oraz podmiot, któremu przysługuje prawo rzeczowe do nieruchomości znajdującej się w obszarze, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie w wariantcie zaproponowanym przez wnioskodawcę, z zastrzeżeniem art. 81 ust. 1. przez obszar ten rozumie się:

- 1) przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz obszar znajdujący się w odległości 100 m od granic tego terenu,
- 2) działki, na których w wyniku realizacji, eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia zostałyby przekroczone standardy jakości środowiska, lub
- 3) działki znajdujące się w zasięgu znaczącego oddziaływania przedsięwzięcia, które może wprowadzić ograniczenia w zagospodarowaniu nieruchomości, zgodnie z jej aktualnym przeznaczeniem.

Liczba stron przedmiotowego postępowania przekracza 10, wobec czego, zgodnie z art. 74 ust. 3 oś, stosuje się przepis art. 49 kpa, tj. zawiadamianie stron o decyzjach i innych czynnościach organu administracji publicznej przez obwieszczenie podawane do publicznej wiadomości. W takim przypadku doręczenie uważa się za dokonane po upływie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia.

Informuję, że zgodnie z art. 10 § 1 kpa, strony postępowania mają prawo do czynnego udziału w każdym stadium postępowania oraz możliwość wypowiedzenia się co do zebranych materiałów, dowodów i zgłoszonych żądań. Zgodnie z art. 73 § 1 kpa, strony mają prawo do wglądu w akta sprawy oraz sporządzania z nich notatek, kopii lub odpisów (kserokopii, zdjęć). Strony mogą również żądać uwierzytelnienia odpisów lub kopii akt sprawy lub wydania z tych akt uwierzytelnionych odpisów, o ile jest to uzasadnione ważnym interesem strony.

Z dokumentacją w przedmiotowej sprawie zainteresowane Strony mogą zapoznać się w Referacie Inwestycji i Ochrony Środowiska Urzędu Miejskiego w Olsztynku, Ratusz 1, 11-015 Olsztynek, pok. 22, tel. 89 519 54 75 - osoby do kontaktu: Pani Barbara Kłoczek lub Pani Marta Gałązka. Wgląd w akta sprawy nie jest obowiązkowy.

Uwagi oraz wnioski bądź zastrzeżenia co do zebranych w tej sprawie materiałów można wnieść pisemnie, telegraficznie, za pomocą telefaksu lub ustnie do protokołu, a także za pomocą innych środków komunikacji elektronicznej przez elektroniczną skrzynkę podawczą organu administracji publicznej.

Ewentualne zastrzeżenia i wnioski zostaną rozpatrzone przy rozstrzygnięciu decyzji. Organem właściwym do rozpatrzenia zgłoszonych uwag jest Burmistrz Olsztynka.

**Na podstawie art. 65 ust. 2 ustawy ooś na niniejszej postanowienie służy stronom
zażalenie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Olsztynie, za pośrednictwem
Burmistrza Olsztynka w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia.**

p.o. BURMISTRZA OLSZTYNKA

Bogusław Kowalewski

Otrzymują:

1. Mariusz Majewski, Ostrowite 172, 87-522 Ostrowite;
2. Pozostałe Strony postępowania poprzez obwieszczenie wywieszone na tablicach ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Olsztynku – Ratusz 1 oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Olsztynku;
3. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska, ul. Dworcowa 60, 10-437 Olsztyn;
4. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny, ul. Żołnierska 16, 10-561 Olsztyn;
5. Zarząd Zlewni w Olsztynie, ul. Partyzantów 1/2, 10-522 Olsztyn;
6. Aa.

Przygotowała:

Marta Gałązka – podinspektor, tel. 89 519 54 75